

Fåglar i Änggårdsbergen 2009

Stig Fredriksson

En av Änggårdsbergens vanligare sångfåglar, sjunger ibland sittande men också med karakteristisk sångflykt, och sång som snurrande mynt på glasskiva.

Grönsångare
Axlemossen 22 maj 2004

Fåglar i Änggårdsbergen 2009

Ett oförtjänt dåligt besökt område om man ska gå efter Svalanrapporter; de flesta svalare (Svalan-rapportörer) besöker detta stora naturreservat en gång om året, ett fåtal gör något besök per månad och Bengt Adamsson vandrar här varje vecka - dem förutan skulle området vara ännu mer okänt. Vi andra är där någon gång per år. Sololigans ledning delar Bengt med Kristoffer Nilsson: vem såg flest av de fåglar som bara sågs en gång: skrattnås, brun kärrhök, tamduva (!), trana och kricka, jämte 12 andra arter.

Genom att relativt få rapporter finns är området knappast fullständigt genomforskat och det är osäkert vilka arter som häckar här. Kontrasten mot närliggande Slottsskogen bör dock vara påfallande vad gäller artsammansättning, med morkulla, nattskär, nötskrika, taltrast och kanske gulspurv, grönsiska och svartmes häckar. Däremot tycks ringduva, björktrast och fiskmås saknas liksom gråspurv, skata och kaja. Antal svalade arter var 85 - som synes en ganska "normal" siffra.

Rapporter som finns på Svalan är ibland mycket informativa, det kompenserar det ringa antalet rapporter. När man ställer samman uppgifterna som denna är rapporter olika mycket värda; i denna sammanställning har vissa svalare bidragit mer genom sina detaljerade rapporter. Tack till dessa men också till alla andra.

Änggårdsbergens naturreservat går ända fram till Botaniska trädgården, gränsen går i kanten av Japandalen, fortsätter ner till barackens fågelmatning samt omfattar också Vitsippsdalen. Det staket som finns ett stycke uppe i skogen är inte gräns mot Botaniska trädgården, men vid rapportering har de flesta sett det som faktisk gräns. Här accepterar vi givetvis detta för att få en hanterlig rapport, hur det blir framöver får vi se.

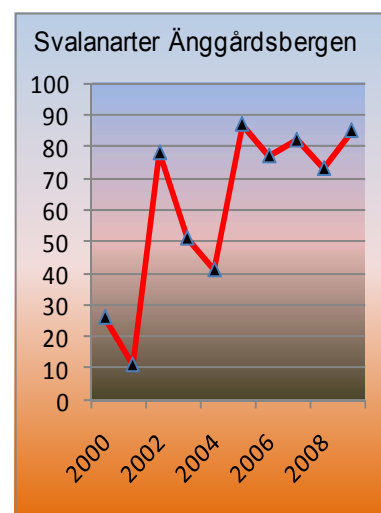
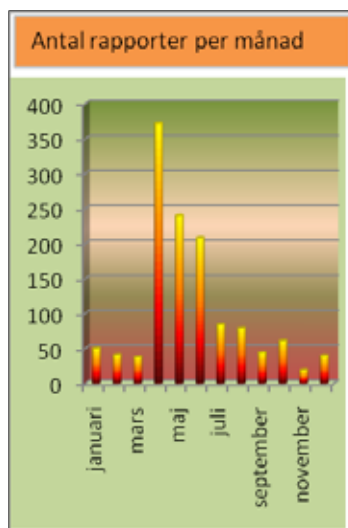
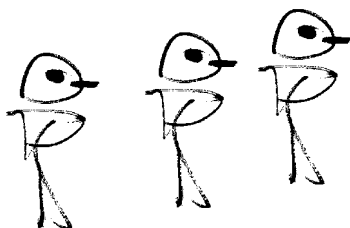
Antalet rapporter under året var 1367, fördelade ganska ojämnt över året. Första kvartalet kom 10% av rapporter, Änggårdsbergen kan ibland vara både halkiga och lite fågeltomma, inte alltid så inbjudande. Men så kommer våren! Kvartal 2 svarade för 65% av årets rapporter, enbart april fick nästan 1/3 av årets rapporter. Den som ger sig ut här på sommaren och hösten kan antagligen göra upptäckter.

Eftersom det är så relativt få besök kan det verka övermaga att göra en sådan här sammanställning. Men kanske blir du nyfiken och besöker *Bergen* lite oftare. Annars gör jag det.

Svala mera!

Ljusa hälsningar
Stig Fredriksson
Majorna 19/1 2011

www.naturstig.se
naturstig@comhem.se

Svalare i Änggårdsbergen 2009

Änggårdsbergen är ett 220 hektar stort reservat med många fåglar, ibland mer än vad man kan tro. Här är en lista på årets svalare (=Svalanrapportörer), för de som förekommer i artredovisningar anges initialer. Samtliga svalare finns dock med i sammanställningen av månadsobsar på artöversikterna.

	Amar Hot	HB	Hans Börjesson	MD	Maria Dillström
AM	Anders Malmsten	HW	Hans Wahlberg	ME	Maria Eriksson
AO	Anders Olsson	HH	Hans-erik Hermansson		Maria Müntzing
AH	Andreas Hagström	IS	Ingvor Svensson		Martin Börjesson
AN	Andreas Nyström	JM	Jan Mogol	MO	Martin Oomen
	Anneli Börjesson	JR	Johan Revelj	MRO	Miranda Rocksén
BL	Barbro K Larsson	JSV	Johan Svedholm	OB	Ola Bäckman
BA	Bengt Adamsson		Jonas Magnusson	OE	Ola Erlandsson
BN	Bertil Nilsson		Jörgen Grahn		Olof Petterson
	Birger Kaiser		Jörgen Persson	PH	Pamela Hamnström
	Björn Dellming	JS	Jörgen Sagvik	PB	Per Boström
	Björn Sjöstrand		Karin Sjöstrand	PK	Peter Keil
CJ	Carl Jyker	KJ	Karl-Olof Johansson	RK	Robert Karlsson
CF	Christer Fält	KN	Kristoffer Nilsson		Stefan Andersson
DN	Disa Nyberg	LB	Lennart Bertheden	SJ	Stefan Johansson
DB	Donald Blomqvist	LR	Lars Eric Rahm	SF	Stig Fredriksson
ES	Elisabeth Svensson	LN	Lars Erik Norbäck		Stina Thelander
EW	Elon Wismén	ML	Magnus Lundström	SM	Svante Martinsson
EF	Evamaria Ferm	MP	Magnus Persson	TW	Tina Widén
GG	Göran Gustavsson	MR	Magnus Rahm	US	Ulf Sjögren
HL	Hampus Lybeck	MB	Maj-Lis Borg		

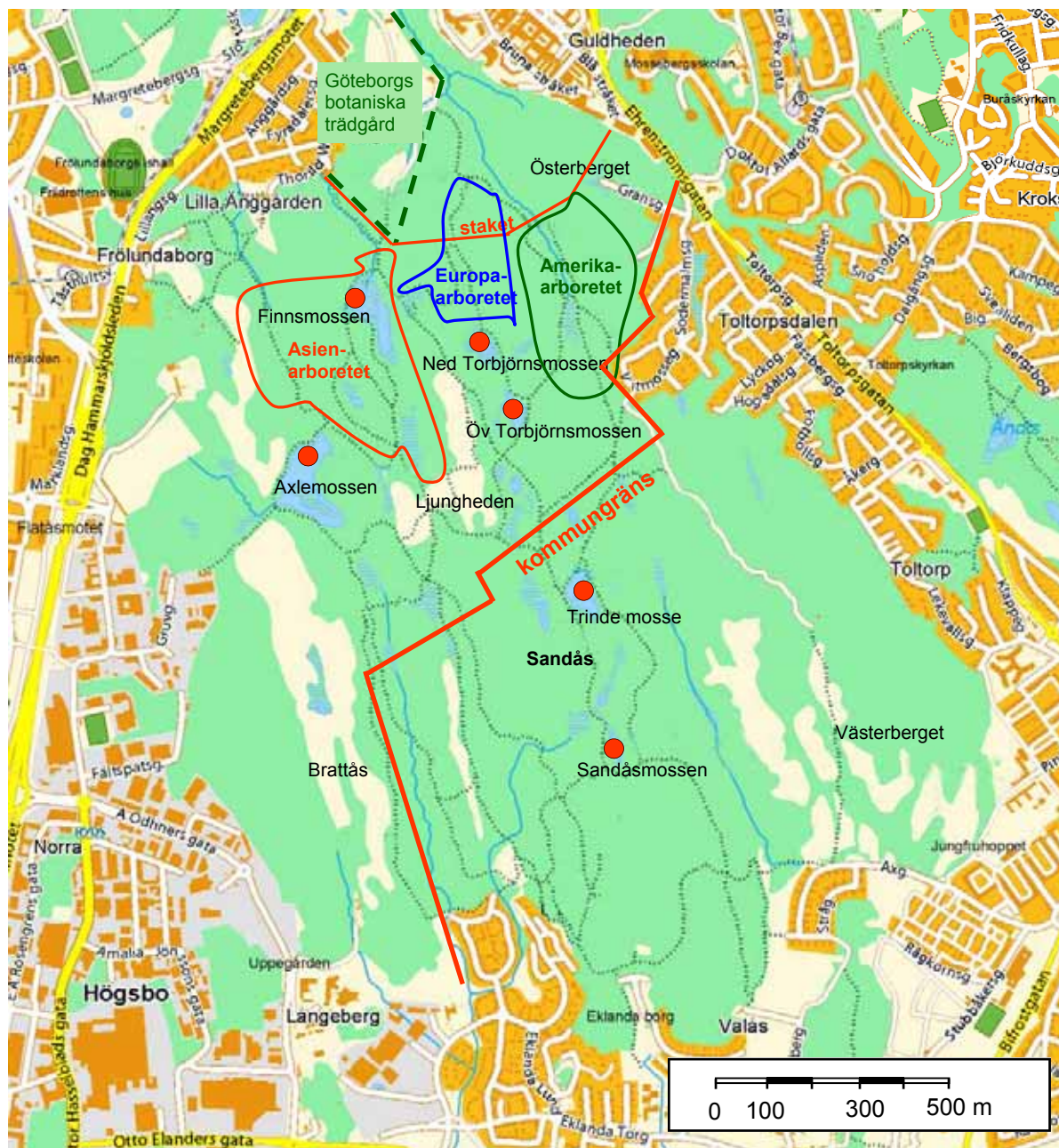

Finnsmossen i vårens tid när porsen blommar på bar kvist

Namnkarta över Änggårdens naturreservat

Änggårdens naturreservat hör till både Göteborgs och Mölndals kommun. Gränsen är inte markerad i naturen utan du får själv hålla reda på i vilken kommun du befinner dig när du ska svala. Kartan borde då vara till viss hjälp.

Kartan är kanske inte helt exakt i alla lägen men det är, vågar jag säga, den mest kompletta karta över Änggårdens som för närvarande finns. Använd den för att i kommentarerfältet ange plats för funnen fågel.

Lite statistik

Antal rapportdagar

Totalt 152

Januari	13
Februari	12
Mars	12
April	24
Maj	20
Juni	15
Juli	12
Augusti	10
September	7
Oktober	8
November	9
December	10

Antal rapportdagar

/art

Smådopping	58
Större hackspett	37
Kanadagås	36
Knipa	36
Rörhöna	35
Rödhake	35
Mindre korsnäbb	35
Koltrast	34
Gransångare	34
Nötväcka	31

Flest solofynd?

Bengt Adamsson	5
Kristoffer Nilsson	5
Carl Jyker	2
Hans-Erik Hermansson	2
Peter Keil	2
Göran Gustavsson	1
Lars Ålke Norberg	1

Antal rapporter

Totalt 1393

Bengt Adamsson	429
Hans-Erik Hermansson	139
Jan Mogol	82
Carl Jyker	70
Lars Erik Norbäck	64
Kristoffer Nilsson	56
Elon Wismén	47
Robert Karlsson	41
Bertil Nilsson	34
Jörgen Sagvik	32

Antal rapporter/månad

januari	50
Februari	41
mars	38
April	372
maj	240
Juni	208
juli	84
augusti	79
September	44
oktober	61
November	19
december	40

Lokalligan 2009

85 arter

1 Bengt Adamsson	63
2 Carl Jyker	62
3 Hans-Erik Hermansson	38
4 Lars Erik Norbäck	37
5 Kristoffer Nilsson	33
6 Jan Mogol, Göteborg	32
7 Elon Wismén	28
8 Svante Martinsson	27
9 Bertil Nilsson	26
10 Hampus Lybeck	22

Kanadagås (37)

28/3-28/8

0-0-1 / 15-9-5 / 3-4-0 / 0-0-0

Första paret återkom till Axlemossen 28/3 (BA) och sedan till Finns mossen 5/4. Sedan gick det snabbt; 5/4 konstaterades ruvande vid Axlemossen (AH) liksom 13/4 på en av öarna i Finns mossen (SF). Den 4/5 sågs ungar för första gången, 5 pull i Axlemossen (BA) och 9/5 tillika 5 pulli i Finns mossen (BA, OE). Finns mossens 5 pulli kvar 20/5 (EW).

Vid Trinde mosse sågs 2 ad med 6 pulli 9/5 (OE), den 14/5 hade antalet ungar minskat till 5 (BA), hur det sedan gick är inte känt. Den 17/6 fanns 4 ad och 8 1K-fåglar i Finns mosse (LN), den 15/7 fanns 6 1K i Axlemossen (OB). Från Axlemossen rapporteras 12 ex 27/9 (LN). Sista fågeln för året sågs 28/8 i Axlemossen (SF, BL).

Kricka (1)

Den 12/4 rastade ett par i Axlemossen på em (BA).

Gräsand (33)

19/3-25/11

0-0-2 / 11-4-6 / 4-3-0 / 2-1-0

När isarna släppte taget om dammarna kom ändrar åter: första vårobs 19/3 var 19 ex i Finns mossen (BA) och 12/4 10 ex i Axlemossen. Den 13/4 fanns 6 hanar i Finns mosse, dök (!) då och då, ovanligt bland gräsänder men något Slottsskogsänderna gör eftersom de matas med säd lagt utanför stranden i dammar för att inte stadsduvorna ska sno åt sig.

Par sågs i flera dammar, de som hann först var en hona som sågs i Finns mossen med 9 pulli 11/5 (JM). Den 13/5 sågs 7 pulli här (LN); antagligen har de saknade ungarna tagits av kråkor som ibland ses här, däremot är gråtrut och skator sällan sedd här. Kanske finns här gäddor?

30 ex sågs 14/6 (HH). I Axlemossen sågs 28/8 10 hanar, 7 honor och dessutom 7 juv (SF, BL), betydligt senare på hösten fanns 3 1K-fåglar 31/10 (LN, BA).

Vigg (2)

Två hanar och en hona i Axlemossen 26/5 (JM), samt ett par i Finns mossen 27/5 (MO). Inga ytterligare observationer gjordes vilket bör betyda att arten inte var kvar här även om lokalerna är svagt besökta. Före årets fynd hade arten rapporterats 4 gånger, vanligen ensamma men 4/5 2007 2 par i Finns mossen (Stig Fredriksson, Ola Erlandsson).

Knipa (40)

18/3-26/11

0-0-5 / 14-3-5 / 4-3-3 / 2-1-0

I Finns mossen sågs ett par, ev ytterligare en hona i den isfria, norra delen av Näckrosdammen (Finns mossen) 19/3 (RK). Ett par i Axlemossen 28/3 (BA, SF) och 26/4 (ES).

Den 13/4 sågs 2 par i Finns mossen (BA, SF), spel sågs 26/4 (ES) och 2 pulli konstaterades 13/6 (LN). Dessa var kvar 15/7 (BA) men sedan försvann en av dem, 24/7 fanns 1 1K (JM). Denne ende juvenila fågel var kvar 28/8 (SF, BL). Den siste knipan innan Bergen stängde för vintern var en hane 26/11 (BA).

Smådopping (59)

19/3-23/10

0-0-3 / 19-11-9 / 8-5-3 / 2-0-0

Anlände i mitten av mars, sågs i Finns mossen 19/3, då isfri i sin norra del (BA, RK) och 22/3 i Axlemossen (BA). Spel hördes av 2 ex 2/4 i Axlemossen, i vassen i södra delen, visade sig flyktigt men spelade högljutt (RK). Den 10/4 sågs 4 ex i Finns mossen (BA), 13/4 sågs 4 ex, 3 helt utfärgade, en blekare. Ett par i SO kvadranten, det andra vid ön i NV (SF). I Axlemossen sågs som mest 3 ex, 13/4 sågs 1 par + 1 ensam fågel (MO).

Ingen bobyggnad konstaterad men parning rapporteras 24/4 i Finns mosse (MP) och 26/4 (ES). Spel hörs fram till början av maj, därefter endast enstaka. Första unge rapporterades 31/5, matad av adult i Axlemossen (MB). Den 2/6 matade ett av paren i Axlemossen minst tre veckogamla ungar och troligen två par kvar i Finns mossen. "Inga ungar där ännu, vad jag kunde se" (KN).

Den 14/7 rapporteras nya kullar i Axlemossen, inga ungar i Finns mossen. (KN), dagen därpå

2 pulli i Axlemossen (OB). Den 26/7 rapporteras 2 ad i Axlemossen med två pulli var, två olika kullar (CJ). Den 1/8 finns 4 ad och 2 pulli i Finns mosse (BA). Följande rapporter visar på minskande antal, 28/8 2 ad och 1 juv i Axlemossen, 2 ad i Finns mosse (SF, BL). 4 ex 9/10 i Axlemossen (DB) och 1 ex i Finns mosse 23/10 (BA) avslutar säsongen.

Enda observationen av arten utanför de två smådoppingsjöarna i norra reservatsdelen var 1 ex 16/5 i Sandås mosse (BA). Årets troliga resultat: Finns mosse 2 par, Axlemossen 2 par + 1 ad. Antal ungar 2 i Finns mossen, 4 i Axlemossen, i bästa fall. Att de inte sågs senare kan bero på att de lämnar lokalen så snart de kan flyga.

Gråhäger (16)

15/4-21/9

0-0-0 / 4-5-0 / 1-4-1 / 0-0-1

Sågs under sommarhalvåret nästan uteslutande vid Axlemossen, födosökande. Första gången 15/4 (MR, JR) men också vid Övre Torbjörnsmossen 14/5 (BA) och Finns mossen 1/8 (BA).

Sågs efter 21/9 en enda gång, 17/12 (ES). Vid denna tid höll en häger till i angränsande delar av Botaniska trädgården, det bör ha varit den som gjort en liten vinterutflykt.

Bivråk (1)

En adult fågel sågs från Gruvgatan över bergen 21/6 (KN).

Brun kärrhök (1)

En hane flög några varv över Finns mossens södra del 9/4 och försvann sedan över skogen. (CJ, LB). Andra fyndet av arten i denna naturpark, den första sågs överflygande åt väster 9/7 2005 (Lena Essedahl, Kristoffer Nilsson).

Duvhök (4)

Observationer gjordes mitt i vintern 8/2 (US) men även senare på våren vid Finns mossen 28/4 (JS), vilket skulle kunna tyda på att arten även finns här på sommaren. Dock inga fler observationer än en förbiflygande fågel 27/8 vid Ljungheden (BA, CJ). Hane sågs slutligen 28/10 (BA, BN).

Sparvhök (8)

15/4-24/11

0-0-0 / 1-1-0 / 1-2-0 / 2-1-0

Ingen vinterobs vilket är naturligt då fågelbeståndet utarmas vid denna tid. De första för året sågs 15/4, 2 individer (MRO, JR). Möjligen ett par? har tidigare häckat i reservatet, dock ingen observation under sommarmånader förrän 29/7 då en adult sågs samt en 1K fågel som lockade efter mat (LN). Detta var vid Finns mossen, en 1K fanns även där 1/8 (BA). En hona jagade förbi lärkträdsdungen mellan dammarna 28/8 och fick upp en flock korsnäbb (SF, BL).

Några observationer under hösten kan ha rört flyttande fåglar: 12/10 och 23/10 passerade 1 ex (BA, BN) och slutligen sågs 1 ex 24/11 (PK).

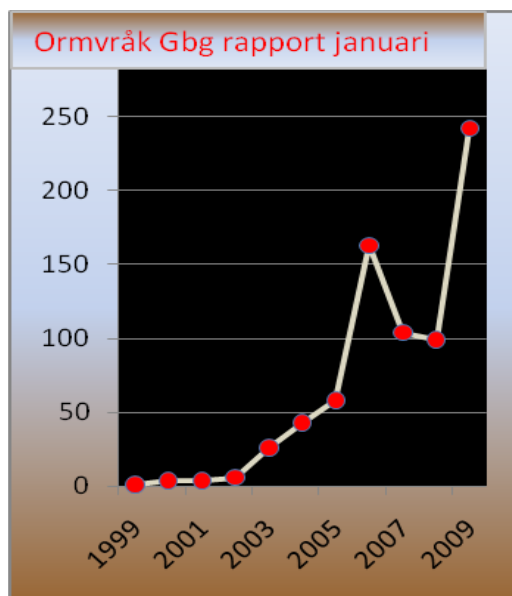
Ormvråk (9)

29/1-12/11

1-0-2 / 1-0-2 / 0-1-1 / 0-1-0

Den 29/1 sågs 1 adult ormvråk i Änggårdssbergen (KN). Detta var en av 242 i rapportområde Göteborg januariobserverade ormvråkar. Tio år tidigare sågs endast ett (!) ex i samma rapportområde i januari... Någoting har utan tvekan hänt med klimatet, det syns också på fåglarna.

Litet vårsträck noterades 15/3 då 1+3 ex sträckte norrut (MO). Observerad även under sommartid, 1 ex 14/6 (BA) och 2 ex 21/6 (KN), vilket möjligen skulle kunna betyda häckning någonstans i detta vidsträckta reservat.

Även höststräcket tangerade Bergen, 6/9 passerade 2 ex åt söder (ML). Årets sista observation gjordes 12/11 med 1 ex (HW).

Fiskgjuse (1)

Den 18/3 sågs fiskgjuse mitt på dagen, troligen en hane. Tidigt fynd, enligt Svalan är det fjärde marsfyndet i Sverige hittills i år (KN). Rapporterad tidigare år här 1988, 2002 och 2005.

Tornfalk (1)

Den 12/7 sågs en jagande fågel (HH). Rapporterad 11 ggr tidigare från lokalen.

Rörhöna (35)

3/4-21/9

0-0-0 / 17-5-6 / 5-1-1 / 0-0-0

För andra året i rad har rörhönan återkommit hit, nu med ett par i Finns mossen. Den 3/4 sågs den första där (EF), den 13/4 sågs 2 ex, var för sig, 50 m emellan på norra stranden (SF, BA).

Den 2/6 sågs 6 pulli (BA), 21/6 minst fem ungar finns kvar av de ursprungligen (troligen) sex (KN) och 1/8 fanns fortfarande 5 1K-fåglar kvar (BA). Riskerna för ungarna är mindre här än i stadens parker, där trutar, kråkor och skator huserar.

En tillfällig observation gjordes i Axlemossen 27/4 (AM), liksom 21/9 (BA), vilket senare också blev årets sista obs på lokalen.

Sothöna (1)

I Axlemossen fanns 1 ex 17/4 (BA). Detta är andra fyndet i Änggårdsbergen, arten häckade 1994 i Axlemossen.

Trana (1)

1 ex flög förbi 29/3 (GG). Endast rapporterad tre gånger tidigare åren 2007 och 2009. Artens expansion börjar märkas också här i väster.

Tofsvipa (1)

Den 13/5 fanns en tofsvipa på en av öarna i Axlemossen, blev skrämmd och drog mot norr (BA).

Morkulla (7)

25/5-31/12

0-0-0 / 0-1-3 / 1-0-0 / 1-0-1

Denna mycket sannolika häckfågel i reservatet sågs för första gången under året 25/5 vid ljungheden (BA), spelflykt sågs 31/5 av 5 ex (MB). Spelflykt rapporteras även för 2 ex 24/6 runt ljungheden (JM), därefter ytterligare en obs av 1 ex 15/7 (KJ).

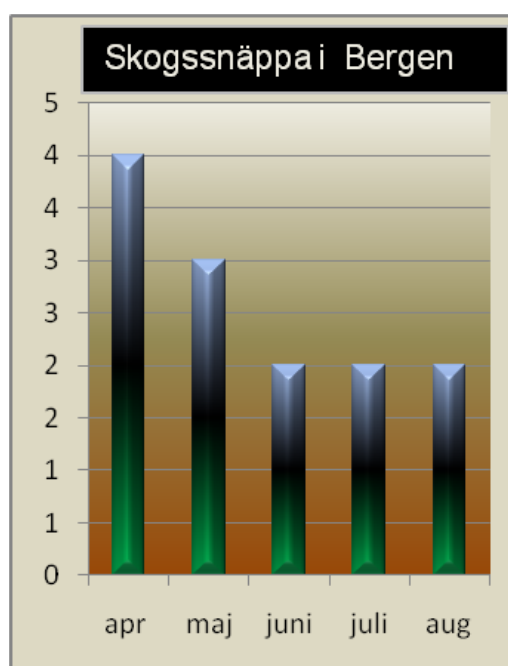
1 ex stöttes söder om Finns mosse 31/10 (LN, BA) och mitt i vintern sågs 1 ex (KN). Det var det första decemberfyndet av arten i Änggårdsbergen och ett av 14 fynd i rapportområde Göteborg denna vinter. Då är att märka att under alla år fram till och med 2008, har endast 22 fynd av morkulla i december rapporterats från Göteborgsområdet.

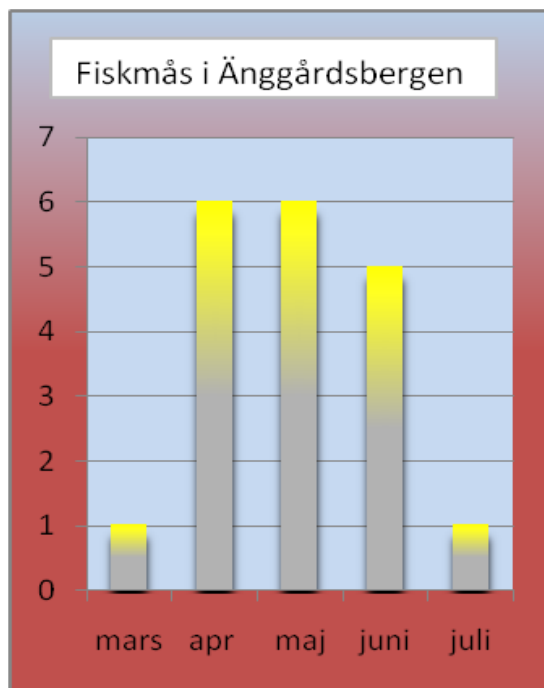
Gluttsnäppa (1)

Lockläte hördes vid Finns mossen 29/7 (LN). Detta är det första rapporterade fyndet i Änggårdsbergen.

Skogssnäppa (2)

Två observationer vid Axlemossen: 21/6, 2 ex flög över mossen (KN) och 1 ex sågs 7/8 (CJ). Årligen sedd sedan 2005, också i sommartiden.

Drillsnäppa (1)

Den 4/5 gick 1 ex på stranden av Finns mosse och letade mat (BA). Ett fynd föreligger sedan tidigare från Finnmossen 17 maj 1969 (Uno Unger), sannolikt rör det sig om rastande på vårflyttning. Ytterligare en sträckobservation gjordes 30/7 2002 av 4 ex (Johan Svedholm).

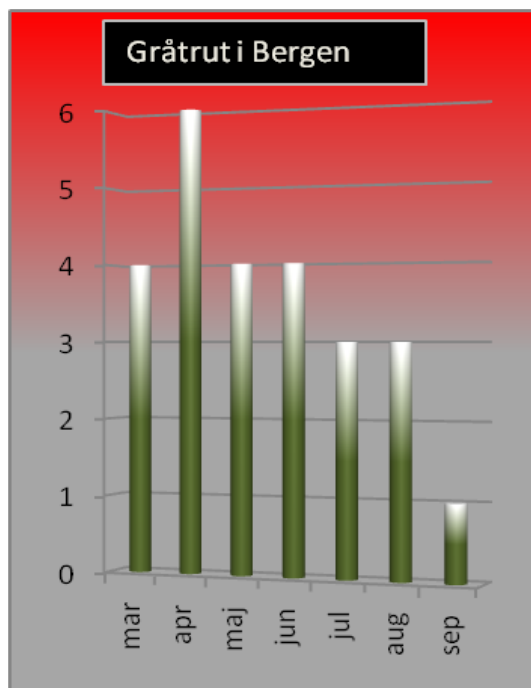
Skrattmåsar (1)

Endast en observation har registrerats av denna i och för sig ganska vanliga art på trakten: 5/7, 1 ex. (HH)

Fiskmåsar (4)

1 ex sågs 14/5 (JM, DN), 1 ex i Mölndalsdelen 6/6 (AO), minst 1 ex hördes 13/6 (LN) och 2 ex sågs då de flög över 14/6 (HH, BA). Fynd av fiskmåsar i Änggårdssbergen sker inte så ofta, totalt finns 19 fynd till och med 2009.

Årets fynd var representativa; 63% av fynden har ägt rum i maj-juni. Nästan samtliga fynd har varit av ensamma fåglar, dessutom sågs 2 ex och 3 ex vardera en gång.

Gråtrut (6)

0-0-0 / 1-1-1 / 2-1-0 / 0-0-0

28/4-28/8

Fram till året 2009 hade 15 ex setts i Bergen, med detta år förstärktes listan ordentligt. Enstaka ex sågs mellan april och augusti, som mest minst 5 ex som flög förbi 5/7 (HH). Inga rapporter om trutar som varit nere i dammarna med sina and- och doppingungar. Tidigare observationer har varit få men relativt jämnt fördelade från april-augusti.

Tamduva (1)

Denna stadsfågel har bara rapporterats tidigare här vid två tillfällen. Nu flög 2 ex förbi 9/5 (CJ). Det är antagligen en ganska förbisedd art här, borde kunna ses i vart fall i kanterna mot bebyggelsen.

Skogsduva (1)

Den 18/3 sträckte 2 ex åt O (KN). En av 4 rapporter från rapportområde Göteborg denna dag, i typisk ankomsttid. Sedan tidigare föreligger en observation av arten den 12/4 2003 (Carl Jyker).

Ringduva (17)

5/1-5/8

1-0-0 / 6-1-8 / 1-2-0 / 0-0-0

Rapporterad mitt i vintern, med 6 ex 20/1 (BA) som högsta antal. Även 5 ex 27/1 vid Nedre Torbjörnsmossen (BA). Kom sedan i lite större antal i april, den 28/4 spelade 5 ex (SM).

Sågs några gånger i juni och någon gång även lite senare, men faktum är att ingen häckning någonsin har rapporterats i *Bergen*. Den sista sågs 5/8, långt före duvornas sträcksäsong.

Gök (1)

Spelläten hördes endast vid ett tillfälle, 10/5 (PK). De närmast föregående åren hördes gök senast två gånger 2007, dessförinnan sju gånger 2006 och 4 gånger 2005.

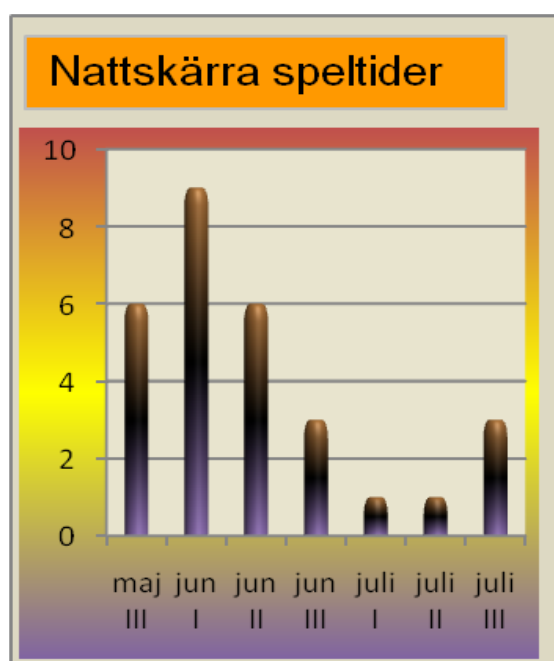
Nattskärra (6)

25/5-15/7

0-0-0 / 0-1-4 / 1-0-0 / 0-0-0

Ljungheden är den plats där nattskärror kan höras och ses i Änggårdsbergen; 25/5 kl 22.45, 2 spelande (BA), 2/6 kl 22.50 1 ex Ljunghedens sydvästra del (BA). Den 14/6 kl 0.15 hördes från Södermalm (MR, LR).

Den 16/6 kl 23.00-0.30 spelade 2 ex (ME) och 24/6 22:35-22:45 hördes 1 ex vid Ljungheden.

Trög, men försökte kickstarta ett par gånger. Lite tidigt på kvällen, kanske (JM) En sommarspelning gjordes 15/7 (KJ). Spelet var utspritt över hela spelperioden; alla 29 spelrapporter från *Bergen* har maximum i junis första triad.

Tornseglare (15)

20/5-9/8

0-0-0 / 0-2-5 / 4-4-0 / 0-0-0

Två ex över Ljungheden 20/5 var de första som sågs här (BA). Därefter några enstaka då och då, lite flera 20/6 10 ex (HH), 24/7 sågs 20 ex (JM) och minst 15 ex vid Ljungheden 5/8 (HH). Tog farväl av reservatet 9/8 med 28 sträckande åt söder på drygt 2 timmar (BA).

Gröngöling (16)

13/2-28/10

0-2-0 / 2-4-3 / 2-1-0 / 2-0-0

Årets första på platsen var två spelande ex 13/2, mycket svår att se, men lätt att höra (RK). Ingen mer spelande rapporterades detta år, inte heller något som tydde på bobygge, men arten fanns här under sommaren med några observationer.

Av årets 16 rapporter var fem från Axlemossen och en från Finnsmossen. En observation gjordes vid Ljungheden 13/5 (BA).

Spillkråka (18)

16/3-28/10

0-0-4 / 4-4-2 / 0-1-1 / 2-0-0

Rapporterad på några platser under året; söder om Ljungheden 21/3 (MO). Hördes/sågs 22/3 från den branta backen ner från Södermalm 6/4.

Flög bort mot Sandås och fortsatte spela (RK), flög förbi Trinde mosse 28/3 (RK), sågs där även 18/4 (MO). Runt Finnsmossen 1 ex 23/4 (JS). Vid Ljungheden sågs 1 ex 30/4-15/6 (BA), i samtliga övriga fall också 1 ex.

Häckning konstaterad och 2 ex sågs besöka bebott bo 30/5, den 1/6 sågs 1 vuxen samt två ungar, den ena ungen flög ut ur boet (BA). Den 6/6 hördes lockläte i Mölndalsravinen (BA, CJ), och den 5/8 hördes lockläte vid Axlemossen ((CJ).

Större hackspett (39)

5/1-26/12

2-4-0 / 9-4-5 / 2-3-2 / 3-2-3

Arten häckar i *Bergen* och rapporterades under året från Axlemossen: bobygge 16/4 (BA) samt ungar hördes från bo söder om Axlemossen 1/6 (GG). Den 15/7 sågs en 1K där (OB). Runt Finnsmossen sågs en hona 23/4 (JS) och även tre senare tillfällen fram till sommaren.

En hane sågs vid Övre Torbjörns mossen 27/4 (BA) och 29/4 upptäcktes bobygge i Mölndalsravinen (BA). En uppskattning av beståndet gjordes 2/6 med rapport om bo och kommentar minst fyra aktiva bon. Säkert fler. (KN).

Mindre hackspett (11)

16/4-13/5

0-0-1 / 8-2-0 / 0-0-0 / 0-0-0

Inga vinterobservationer förrän födosökande hane i Mölndalsdelen av reservatet 1/3 (PK), därefter sedd vid Axlemossen 16/4 (BA). Där skulle 7 av årets 16 observationer göras, 19/4 1 ex kiade NV om Axlemossen (JS) och 22/4 födosökte en hane på en björkstam i fuktensänkan ca 50 m norr om mossen (MO).

Här sågs också bobygge 27/4, hackandet fortsätter 29/4 "nu syns bara en bit av stjärten när han jobbar" (BA). Resultatet av detta bobygge finns det inga rapporter om.

Andra platser där mindre hackspett sågs var Finnsmossen 1/5 och 13/5 (BA) och dels SV om Övre Torbjörns mossen 23/4 (TW) och 30/4 (HH). Den 29/4 fanns ett födosökande par vid Lilla Ånggården (CF).

Sammantaget kan detta betyda flera häckande par i reservatet, återstår att närmare undersöka. Det gällde inte detta år; efter den 13/5 gjordes inte en enda observation av arten i reservatet.

Trädlärka (1)

Endast en enda observation av denna för inte så många år sedan häckande art på Ljungheden. Det var ett översträckande ex 18/3 (KN).

Fram till år 2003 kunde man här regelbundet höra sjungande trädlärka i mars, med några observationer 2005-2006.

Sånglärka (2)

2 ex sträckte norrut 21/3 (MO), och mitt i sommaren 5/7 rapporteras en stationär fågel, (HH).

Ladusvala (5)

4/5-12/6

Den 4-6/5 höll 2-3 ex på och letade mat vid Axlemossen (BA). Ytterligare någon sommarobservation av ensamt exemplar gjordes tills minst 4 ex flög över 12/6 (HH) vilket blev årets sista observation.

Hussvala (1)

Den 1/8 letade en fågel mat vid Axlemossen (BA, CJ). Arten är endast rapporterad 4 gånger tidigare, bland annat vid tre tillfällen 2007.

Trädpiplärka (17)

28/4-19/9

0-0-0 / 3-8-3 / 1-0-2 / 0-0-0

En vanlig fågel vilket visas av de relativt många observationerna i denna trots allt ganska dåligt besökta park.

Förstaobservation med sång 28/4 (SM), därefter var de flesta rapporterna om sjungande fåglar, oftast 1 ex per vandring men 3/5 4 ex (HL) och 10/5 3 ex, vid Ljungheden (EW). Det var på den senare platsen som samtliga observationer med angiven delokal ägde rum.

Den 14/7 sågs en nyligen flygg fågel (KN). Sydsträck noterat 12/9 med 3 ex (HL) och slutligen 19/9 med 1 ex (HL, PH).

Ängspiplärka (5)

19/4-21/9

0-0-0 / 2-0-0 / 0-0-3 / 0-0-0

Noterad ett fåtal gånger, dels 2 ex på nordsträck 19/4 (KN), dels sjungande fågel vid Ljungheden 29/4 (BA). Rastande fåglar sågs 15 ex 12/9 (HL) och 10 ex 19/9 (HL, PH).

Sädesärsla (15)

9/4-17/6

0-0-0 / 9-4-2 / 0-0-0 / 0-0-0

Rapporterad från Finnsmossen (4 gånger) och Axlemossen (7 ggr) bland annat, några gånger i par som vid Axlemossen 18/4 och 6/5 (BA) samt vid Finnsmossen 9/5 "likadant varje år. Vart häckar de här??" (OE). Inga häckningsbevis, även om arten bör häcka här. Spel/sång rapporterad från Finnsmossen 5/5 (EF). Den 23/4 sågs 5 ex vid Axlemossen (JM), årets högsta antal sädesärslor i Änggårdsbergen. Att ingen sågs efter mitten av juni är nog en effekt av besöksfrekvensen.

Sidensvans (2)

Rapporterad från Änggårdsbergen 3/1 med 3 ex (JP) och 10/2 då 5 ex flög förbi (CJ).

Gärdsmyg (28)

2/1-25/12

3-3-1 / 6-5-6 / 1-0-1 / 1-0-1

Observerad i januari men efter mitten av februari blev det en lucka till mitten av april, beroende på kall vinter?

Sågs 16/4 1 ex vid Axlemossen (BA), 2 ex Axlemossen 19/4 (IS). Första sång på våren hördes 23/4 (AM) och den 10/5 hördes 7 sjungande ex (EW). Bobygge observerat 20/5 och 2/6 (BA) och sång fortsatte och hördes tills de sista två för hösten sjöng 19/9 (HL, PH).

Järnsparv (7)

10/5-19/9

0-0-0 / 1-2-2 / 0-0-2 / 0-0-0

Vårens förste sjöng 27/4 i Mölndalsdelen (JM). Vardera 2 sjungande fåglar den 10/5 (EW) och den 11/5 (CJ) följdes av solosångare 14/6 (HH), den 17/6 sjöng 1 ex nära Ljungheden (LN). Den 19/9 sträckte 3 ex åt S (HL, PH). Arten är sedd årligen ofta i maj-juni men är hittills inte konstaterad häckande i reservatet.

Rödhake (39)

2/1-12/10

2-3-1 / 12-7-10 / 1-2-1 / 1-0-0

Även i Änggårdsreservatet övervintrar rödhakar, 1 ex sågs vid Finns mosse flera tillfällen i januari bl a 5/1 (BA). Frågan är hur de klarade sig; mellan 10/2 och 12/4 sågs ingen...

Åter i mitten av april 1-2 ex sågs flera vid upprepade tillfällen vid Finnsmossen och Axlemossen, 23/4 4 ex runt Finnsmossen (JS). Denna dag rapporteras också sång ffg (AM). Rapporteras sedan, mest enstaka men den 12/6 och 14/6 med 10 ex (HH). Varnande upprörd fågel 13/6 (LN) och 1K-fågel sågs 17/6 (LN). Den 14/7 sågs 2 pulli/nyligen flygga (KN). Årets sista rödhake observerades 1 ex 12/10 (BA, BN).

Rödstjärt (14)

27/4-20/6

0-0-0 / 3-6-5 / 0-0-0 / 0-0-0

Rödstjärt finns, har iakttagits i Mölndalsravinen 29/4 (BA, CF), 9/5 1 ex vardera Sandås resp. Bredfjällsmossen (OE), vid Ljungheden 30/4-2/6 (EW, BA), mellan Torbjörnsmosse och Ljungheden 13/6 (LN) samt vid Sandås 26/5 (MO). Av samtliga 18 observationer var 10 av sjungande fåglar.

Stenskvätta (4)

Mellan 9-14/5 sågs 1 hane vid Ljungheden (CJ, BA, EW), den 14/5 3 ex (BA). Den 15/5 sågs 2 ex vid Axlemossen (BA).

Koltrast (39)

2/1-26/12

3-2-0 / 8-4-10 / 4-4-0 / 2-0-2

Utan tvekan en allmänt förekommande art, men svårt att utläsa av de flesta rapporter. Undantag var 10/5 med 18 ex varav 8 sjungande och flera med föda i näbben (EW) och 14/6 med rapport om 20 stationära ex (HH).

Första sång av 2 ex 13/4 (SF), följt av ytterligare tre sångardagar under sommaren, de sista två sista 29/7 ((LN). . Mitt i vintern 1/12 fortfarande 10 ex kvar i parken (BA).

Björktrast (7)

9/8-31/12

0-0-0 / 0-0-1 / 0-0-2 / 2-0-2

Årets första observation dröjde till 6/6 då 2 ex sågs i Möndalsdelen (AO). Därefter sågs 55 ex 9/8 då de flög förbi Ljungheden (BA). Ytterligare flockobservationer gjordes 28/10 med 40 ex (OB), 25/12 med 100 ex (JM) och 31/12 med cirka 310 ex (KN).

Taltrast (22)

4/4-24/6

0-0-0 / 9-8-5 / 0-0-0 / 0-0-0

Anlände 4/4 då 1 ex sågs (HH), därefter 22 observationer, 11 av dem sjungande taltrastar och 9 av dem födosökande. Sedd vid Övre Torbjörns mossen 9/4 (CJ), Änggårdsravinen 4/5 (JM), Amerikagrinden 2/6 (BA), samt Finns mossen och Axlemossen vid 4 tillfällen vardera. Tvivelsutan häckande men inga bobyggande eller bon men 14/5 1 ex med näbben full med larver vid Axlemossen (BA). Efter midsommar inte en enda observation trots en del besökare.

Rödvingetrast (4)

Observerad några gånger på senhösten, med början 2 ex 28/10 (BA, BN). Födosökande småflockar rapporterade 16/11 25 ex (KJ), 20 ex 25/12 (JM) och 15 ex 31/12 (KN).

Dubbeltrast (2)

Observerad 16/3 med 1 ex (KN) och 19/9 1 ex (HL, PH). Tidigare finns endast 5 rapporter från reservatet, 2002-2007.

Ärtsångare (4)

Första observation 10/5 (AH). Några majobservationer gjordes därefter i Änggårdsravinen 11/5 (JM), satt 14/5 och sjöng i toppen på en björk vid Ljunghedens norra del (BA, CJ). Fortfarande kvar

sjöng vid Ljungheden 16/5 (BA). Tidigare finns 14 observationer av arten på Svalan.

Törnsångare (2)

Några observationer av fågel som satt i toppen av en buske på Ljungheden 9/5 (CJ, BA) och 10/5 (EW). Arten har tidigare noterats 2 gånger här.

Trädgårdssångare (3)

Ensamma sjungande fåglar noterades vid tre tillfällen 11-15/6 i Änggårdsbergen (LN, CJ).

Svarthätta (27)

16/4-24/7

0-0-0 / 10-9-6 / 2-0-0 / 0-0-0

Rapporterad först 16/4 med ett par observerat vid Axlemossen och 1 hane vid Finns mossen (BA). Den 23/4 sågs 3 hanar och 3 honor runt Finns mossen (JS).

Sång hördes för första gången 28/4 (SM) och följande observationer under våren rörde sig nästan enbart om sjungande fåglar. Arten torde vara den vanligaste sångaren i Änggårdsbergen, vid några tillfällen rapporteras större antal lite mer av totala antal dock utan angivande av område, 10/5 13 ex (EW) och 2/6 14 ex (KN). Sågs även vid några tillfällen senare på sommaren, senast 24/7 (JM).

Grönsångare (24)

19/4-20/6

0-0-0 / 4-12-8 / 0-0-0 / 0-0-0

Årets första sångare sjöng 19/4 norr om Finns mosse, sjöng bara ett par strofer (JM). Finns med ett antal par i Änggårdsbergen, även om det var få som räknade.

Den 9/5 sjöng 4 ex Östra Torbjörns mossen, Bredfjällsmossen samt strax S. om Sandås (OE) och 10/5 en vid Finns mossen, två S om Axlemossen och en Ö om Ljungheden (EW). Den 26/5 gjordes en inventering som visade på 3 ex mellan Lilla Änggården och Axlemossen, ytterligare 3 ex S om Axlemossen samt 3 ex från Övre Torbjörns mossen och norrut (MO).

En och annan ytterligare notering av sjung-

ande fågel visar att arten är tämligen allmän i Änggårdssbergen, dock än så länge oklart hur allmän.

Gransångare (36)

12/4-8/11

0-0-0 / 13-10-7 / 2-2-0 / 1-1-0

Först noterad vid Axlemossen 12/4 (BA), följande veckan enstaka fåglar fram till 23/4 då 4 ex rapporteras runt Finns mossen (JS). Den 28/4 sjöng 4 ex i Änggårdssbergen (SM) liksom 4 ex 29/4 (CF). Den 10/5 sjöng 6 ex (AH), 17/6 3 ex (LN) och 21/6 likaledes 3 ex (KN).

Lövsångare (20)

14/4-6/8

0-0-0 / 9-5-4 / 1-1-0 / 0-0-0

Första observation vid Finns mossen 14/4 (BA), tidigaste observation i Änggårdssbergen någonsin, förut var tidigaste ankomst 18/4 2000 (Lars Erik Norbäck).

Sveriges vanligaste fågel tycks allmän också här. Runt Finns mossen 23/4 fanns 7 ex (JS), 10/5 räknades 18 sjungande fåglar i Änggårdssbergen (EW). Några observationer gjordes också efter häckningen: sista gången den sågs var 6/8 vid Finns mossen (BA).

Kungsfågel (23)

8/1-8/12

5-3-0 / 5-2-0 / 1-1-1 / 2-0-3

Bör finnas året om i reservatet men endast rapporterad nio av årets månader. Av 21 rapporter med kungsfågel var 10 från Finns mossen, övriga operiserade.

Största antal 9/2 då cirka 10 ex sågs vid diverse exotiska barrträd S om Näckrosdammen (RK). Vid övriga tillfällen sågs 1-5 ex, vid 12 tillfällen 1-2 ex. I hälften av fallen rapporterade som födosökande.

Sång hördes 28/4 (SM) och även 19/9 (HL, PH), samt vid Finns mossen 5/5 (EF).

Grå flugsnappare (3)

Noterad som 1 ex födosökande 6/6 (BA, CJ) samt 12 ex vid Finns mosse 24/7 (JM). 1 ex rapporterat 2/9 mellan Finns och Axlemossen (BA). En doldis som rapporterats härifrån årligen sedan 2006, då också häckning kan ha indikerats av fynd av pulli/nyligen flygga (Per Lundgren, Annika Wetterberg)

Svartvit flugsnappare (10)

28/4-21/6

0-0-0 / 2-6-6 / 0-0-0 / 0-0-0

Sjungande hane 28/4 (SM) och 9/5 hade så många anlänt att 4 sångare kunde rapporteras (CJ). Sång hördes fram till 26/5 vid Finns mossen (JM), även observerad vid Övre Torbjörns mossen 2/6 med 1 ex (BA). Minst en utflugan 1K sågs 20/6 (HH). Rapport 21/6 visar att 2 ex besöker bebott bo (KN) vilket dock blev årets sista observation här.

Tofsmes (3)

Denna skogs mes borde ju kunna finnas här och den sågs under året, 9/3 sågs 2 ex i granar vid Sandås (RK) och 11/3 1 ex i enbuske i klippig sydbrant ca 500 m S Axlemossen (RK). Den 18/3 sträckte 1 ex åt öster (KN) och 27/4 sågs 1 ex i Mölndalsdelen (JM) men sedan sågs den inte mer detta år.

Svartmes (11)

29/1-1/12

1-0-0 / 1-0-0 / 0-0-1 / 4-3-1

Också kan undras om denna lilla mes som helst håller sig kvar ute i stadens omgivning bor i Änggårdssbergen?

Årets första obs 29/1 (KN), därefter dröjde det till 29/4 då 2 ex sjöng (CF), sedan blev det sommaruppehåll. Åter noterad 19/9, en sjungande fågel (HL, PH). 3 ex sågs 9/10 (DB), vilket skedde

en gång till under hösten, 24/11 (PK).

En enda observation gjordes på dellokal, Finns mosse 2 ex 13/11 (OB, AN), vilket troligen betyder att arten inte sågs vid någon av de kända mossarna ej heller vid Ljungheden. Årets sista blev 1 ex 1/12 (BA).

Blåmes (16)

20/1-26/12

2-0-1 / 4-1-4 / 1-1-0 / 1-0-1

Samma mönster som för andra mesar; sågs med 4 ex Finns mosse 22/1 (BA), därefter inte förrän 28/3 med flera sjungande (SF) och 12/4 då 2 ex var vid Axlemossen (BA). Den 28/4 noterades 6 sjungande ex (SM) och 6/6 besöktes bebott bo (BA, CJ). Två utflugna 1K fåglar letade mat 13/6 (LN) och 20/6 räknades minst 10 ex (HH). Trots vintern fanns 6 ex kvar 26/12 (ES).

Talgoxe (17)

2/1-26/12

1-0-1 / 4-2-5 / 1-2-0 / 1-0-1

Även mitt i vintern kan talgoxe ses här, 3 ex 20/1 (BA), men sedan dröjde det till 28/3 då flera ex sjöng (SF) och 12/4, 2 ex vid Finns mossen (BA). Hade väl återvänt från trädgårdar och parker. Några dagar senare fanns 2 ex vid Axlemossen (IS). Sång hördes av 6 ex 10/5 (EW), inga direkta häckningsfynd, men arten finns ganska allmänt, 12/6 räknades 10 ex (HH). Ett fåtal höstobservationer gjordes med som mest 6 ex 28/8 (SF, BL).

Nötväcka (32)

2/1-6/12

6-3-0 / 5-2-6 / 1-2-2 / 1-1-1

Rapporterad hela året med 1-2 ex, som mest 5 ex 31/1 söder om Ljungheden (RK). Under sommarhalvåret rapporteras 1-2 ex, aldrig fler.

Den 2/6 sågs bobygge vid Finns mossen (BA), samma dag rapporterades bo/hörda ungar (KN). När hösten kom kunde åter flera ses, den 28/8 4 ex (SF, BL), och 19/9 5 ex (HK, PH), samma antal 12/10 (BA, BN) och 12/11 (HW). Årets sista sågs vid Finns mossen 6/12 (JM).

Trädkrypare (17)

8/1-1/12

1-2-0 / 2-3-1 / 1-2-2 / 0-1-1

Redan 31/1 sågs minst 3 ex kring tallar strax S om utkiksplats vid Ljungheden (RK). 2 ex sågs S om Finns mosse 9/2 (RK) och även minst 2 ex vid åsen V om Sandås 24/2, nära fågelmatningen vid ruinen.

Finfin lokal för trädkrypare och nötväcker verkar det som. (RK). Ytterligare en lokal: 1 ex sjöng vid Övre Torbjörns mossen 4/5 (JM), sång rapporteras även 10/5 i reservatet (PK). Födosökande 14/5 vid Axlemossen (BA).

Ett par som matade 4 ungar sågs 14/5 i Änggårdsbergen (DN). 1 ex sågs vid från Finns mossen 13/6 (LN) liksom 27/8 (BA, CJ).

Nötskrika (27)

2/1-1/12

4-4-3 / 7-2-2 / 0-0-0 / 3-1-1

Sågs då och då fram till midsommar, därefter kom ett flera månader långt uppehåll i observationerna. 11 av 16 lokalangivna rapporter var från Finns mosse, dessutom finns någon enstaka från Axlemossen, Trinde mosse och Nedre Torbjörns mossen. Genomgående bestod observationer av ensamma fåglar (15 fall) eller parvis (14 fall).

Nötskrika har bevisligen häckat här, söder om Finns mosse, Om den hade sådana bestyr för sig detta år skötte den detta ytterst diskret, vilket den också är känd för. Ingen observation gjordes av arten mellan 20/6 och 8/10.

Skata (10)

2/2-12/10

0-2-0 / 2-0-2 / 0-3-0 / 1-0-0

Det är inte så ofta skator förrirrar sig till Änggårdsbergen, detta år hände det vid nio tillfällen som vi vet, med ojämna mellanrum - faktiskt varannan månad! Vid 6 tillfällen var det ett par, med början 2/2 vid Finns mossen (BA). Detta var enda gången den sågs där, 12/4 och 16/4 sågs ett par vid Axlemossen (BA), där sågs också ett par 1/8 (BA) och 9/8 (CJ).

Kaja (4)

Den 18/3 sträckte 17 kajor åt O (KN), därefter sågs ett par vid två tillfällen 28/4 (SM) och 10/5 (EW). 1 ex flög förbi Ljungheden 13/5 (BA).

Kråka (8)

18/3-28/10

0-0-1 / 5-2-0 / 0-0-0 / 1-0-0

Mycket sparsamt observerad i denna skog, oftast ensam, den 18/3 2 ex som sträckte åt O (KN) och 10/4 också 2 ex, då vid Finnsmossen. (BA). Övriga observationer gjordes vid några tillfällen vid Finnsmossen och Axlemossen, men från mitten av maj till slutet av oktober sågs inga kråkor alls. Inte konstigt att änderna får behålla sina ungar.

Korp (22)

2/2-26/12

0-2-1 / 3-5-4 / 0-2-1 / 2-0-2

Den kråkfågel som hör hemma i reservatet och tidigare har häckat här; om den gjort det i år finns det ingen rapport om det. Den har varit närvarande i stort sett hela året med hälften av observationer i april-juni. Aldrig mer än 2 fåglar tillsammans dock, i 65% av observationer endast ensam fågel.

Bofink (25)

4/4-28/10

0-0-1 / 7-6-7 / 0-1-0 / 3-0-0

Denna vår vanligaste fågel finns också här men har sällan rapporterats mer än enstaka. Anlände i slutet av mars då 1 ex sjöng (SF), samt i april då 4 ex fanns vid Finnsmossen 10/4 (BA); den 28/4 sågs 10 ex i lämplig biotop (SM). Den 10/5 sjöng 9 ex (EW). Sång hördes fram till 20/6 (HH), sedan dröjde det tills i oktober innan ytterligare bofinkar sågs, bl a 4 ex 23/10 (BA).

Bergfink (4)

En vårfågel flög 19/4 förbi (MR), men övriga av årets få observationer kom 23/10 5 ex (BA), 4 ex 28/10 (OB) och senare 30 ex samma dag (BA, BN) och slutligen 10 ex 1/12 (BA).

Grönfink (7)

12/4-19/9

0-0-0 / 3-0-3 / 0-0-1 / 0-0-0

Sedd med 1 ex vid Finnsmossen 10/4 (BA) och 3 ex vid Axlemossen 12/4 (BA), sommarobservation 2/6 och 6/6 (BA, CJ) samt slutligen 20 ex 19/9 (HL, PH).

Grönsiska (26)

22/1-31/12

1-3-2 / 2-3-0 / 2-0-3 / 3-0-7

Vid några tillfällen 22/1-11/2 sågs en flock på 10-18 ex vid Katsuraträden vid Finnsmossens sydsida (BA). Vid denna lilla sjö sågs arten flera gånger senare under året, 15 ex 24/7 (JM) och 15 ex 11/12 (BA). Sång hördes vid ett tillfälle, 19/4 nära Ljungheden (JM). Avslutningsvis sågs 80+ ex på årets sista dag (KN)

Gråsiska (7)

29/1-24/7

1-0-1 / 2-1-1 / 1-0-0 / 0-0-0

Mitt i vintern sågs 4 ex 29/1 (KN), därefter 2 ex 16/3 (KN) och 1 ex 13/4 (MO) samt 18/4 en sjungande brunsiska av rasen *cabaret* vid Sandås (MO). En sommarobservation gjordes dessutom av förbiflygande 1 ex 13/6 (LN).

Exemplar av den kontinentala rasen *Carduelis flammea cabaret* "brunsiska" sjöng vid Axlemossen 23/5 (MO, MD) och 24/7 vid Finnsmossen (JM) kan ge förhoppning om att så småningom hitta den häckande här.

Mindre korsnäbb (35)

2/6-31/12

0-0-0 / 0-0-2 / 6-7-7 / 7-3-3

Den 2/6 sågs årets första 8 ex (KN). Den 14/7 sågs en väldigt nyligen utflugnen. Har kläckts i området. (KN) Det största sällskapet sågs den 14/7, då ca 25 ex i traditionella lärkbeståndet vid Axlemossen, utöver det ca 120 ex som bedömdes förflytta sig. (KN).

På samma lokal sågs sedan av flera observatörer konstant 10-20 ex, men ibland sågs de

även vid Ljungheden 16 ex 9/8 (BA). Lite större antal 19/9 på icke angiven plats, troligen samma som tidigare, 40 ex (HL, PH). Den 9/10 fanns 40 ex (DB). Födosök fortsatte under hösten, 10-20 ex räknades, dessutom sågs 30 ex vid Finns mosse 6/11 (BA) och Axlemossen 7/11 (SJ).

Större korsnäbb (1)

Några osäkra observationer finns på Svalan men 24/11 sågs 5 födosökande ex på ej angiven lokal, möjligen vid lärkarna vid Axlemossen (PK).

Domherre (17)

1/1-13/3; 13/11-28/12

8-4-1 / 0-0-0 / 0-0-0 / 0-1-3

Troligen ingen häckfågel här, endast sedd under mörkaste vintern. Årets första 4 ex sågs på Nyårsdagen vid Finns mosse (BS, KS) och det var där de oftast skulle ses under vårvintern, ofta i Katsuträden, 4 ex 21/1 (BA) och 6 ex 11/2 (BA). Den 8/2 hona och hane i par födosökande ett par hundra meter N om Eklanda, normalt lockläte. En domherre till hördes från ett annat håll fast med

trumpetande lockläte. (PB). Sista vårobservation 13/3 (BA). Åter 13/11 med 4 ex, ad honor vid Finns mosse igen (OB, AN). Detta års vinterflock var lite större, med 9 ex 28/12 (BA, BN).

Stenknäck (7)

18/4-31/12

0-0-0 / 1-1-2 / 1-1-0 / 0-0-1

Några vårobservationer av förbiflygande par 18/4 vid Sandås (MO) och 19/4 (JSV, HB), sedan blev det enstaka observationer av ensamma fåglar som flög förbi under häckningstid, tills ett par sågs på årets sista dag (KN).

Gulspurv (13)

4/4-6/8

0-0-0 / 7-1-2 / 2-1-0 / 0-0-0

Inga vinterobservationer, därefter ett flertal i april med hane 9/4 nära Ljungheden (CJ). Ett par sågs där 17/4 (BA) liksom ett par nere vid Finns mosse 23/4 (JS). Vid Ljungheden sågs hane fram till 6/8 (BA).